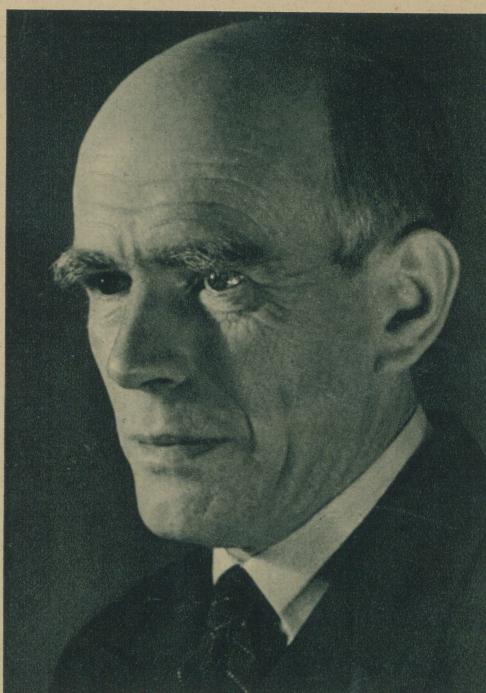

HENRI PIECK

REPRODUCTIES NAAR ZIJN
TEKENINGEN UIT HET
CONCENTRATIEKAMP
MET EEN VOORWOORD VAN
PROF. MR. R. P. CLEVERINGA

(FOTO BERTHA V. D. HORST)

REPRODUCTIONS OF HIS
SKETCHES FROM THE
CONCENTRATION-CAMP
WITH A PREFACE BY
PROFESSOR R. P. CLEVERINGA
L.L.D.

„BUCHENWALD“

UITGEVERSMIJ „HET CENTRUM“
DEN HAAG

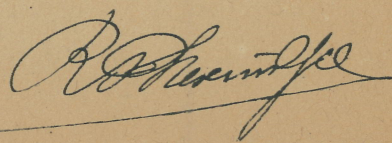
VOORWOORD

VAN PROF. MR. R. P. CLEVERINGA

DE oorlog, dien onze bondgenooten en wij zoo juist hebben afgesloten, is slechts ten deele aan de fronten gevoerd ; hij is niet minder uitgevochten in de werkplaatsen er achter en in de huizen en hoven en landouwen der bezette gebieden en gevechtsterreinen. Hij kende tallooze gestalten en daardoor tallooze vormen van offers en leed : die van het slagveld, maar ook die der verscheurde gezinnen, der opgejaagde vervolgd, der verdreven beroofden, der gespannen samenzweringen, van het moeizame schuilbestaan ; en voorts die der gevangenen en concentratiekampen en executieplaatsen. Niets hiervan mag worden onderschat en niets uit de herinnering weggelaten ; doch hiertoe moet het kunnen worden onderkend. Dit laatste is niet steeds even gemakkelijk. Wie den oorlog enkel meebeleeftte aan zijn eigen kant van het front, kan lastig komen tot een juist besef van het voortdurend lijdend en kampend bestaan te midden van vijandelijk geweld, dat als een worsteling van Laokoön met de slangen aandeed ; en wie nimmer achter grachten, muren, wachttorens en prikkeldraad de lijfelijke en geestelijke verschrikkingen doorstond van de daar heerschende toestanden, is vaak moeilijk in staat ze zuiver na te voelen. Men hoort en leest ervan, maar woorden, hoe wel gekozen ook, blijven gewoonlijk bij de werkelijkheid ten achter. Zij benaderen haar, maar geven haar niet dan ten deele en onvolkomen weer. In den klank der woorden wordt de duizendvoudige werkelijkheid herleid tot een, hoe rijk en vaardig geschikt, toch beperkt aantal standaardbegrippen ; met alle gebrekkigheid der vertolking van dien. Voor het recht verstand van wat zij zeggen moet een beroep worden gedaan op het voorstellingsvermogen van hem, voor wien zij bestemd zijn. Schiet dit te kort, dan dreigt er averechtsch inzicht ; en als gevolg hiervan bij gelegenheid een onjuiste houding. Wie den oorlog in vrij gebied meestreed of doorstond, is verder verwijderd gebleven van de vele laaghartigheden van den vijand. Zijn kijk op hem is onvollediger ; hij heeft hem minder leeren doorzien. Berichten van anderen kunnen dit gemis aan ervaring niet steeds afdoend verhelpen. Hem, die zelf van vrijheidsberoving en levensbedreiging in kamp en kot verschoond bleef, vergaat het soms eender met betrekking tot een „Konzentrationslager”.

De hand van den bekwamen teekenkunstenaar kan hier heilzaam werk verrichten. De schetsen van Pieck, in 1941 mijn sympathieken en wakkeren buurman op vleugel C in de Scheveningsche gevangenis, later een der voormannen bij de geheime, onderlinge organisatie in „Buchenwald”, die een zelfbevrijding en ordelijken overgang mogelijk maakte, zijn treffender en schrijnender dan vele verhalen tezamen. Wie ze voor zich neemt, komt de werkelijkheid der „Nazikultur” dichter nabij. Hij wordt er vlak voor geplaatst. Hij zal, als hij de oogen niet moedwillig sluit, moeten begrijpen, hoe het daarginds toeging en van welken aard de drijvende en de meer of minder gereede meewerkende krachten waren. Voor zoover dan ooit iemand, die het niet zelf zag of ondervond, het kan begrijpen.

Het zal hem doen huiveren voor de doorstreden ellende. Het zal hem een vermaning zijn, zoo hij al te lichtvaardig zou willen vergeten. En het zal zijn eerbied wekken en schragen en vermeederen voor de velen, die in deze hel, zoo lang hun krachten reikten, niet versaagden, ongebroken bleven van geest en onvervaard ; tot zij vermorzeld werden door wie in alles hun mindere was behalve in martelzucht en beulsgeweld ; of tot zij, gelouterd, als vrije menschen huiswaarts keerden ten einde met hun magen en makkers en medeburgers de dragers te worden van een nieuwe en betere samenleving, die ontdaan zal zijn van Teutoonsche smetten en onmenscheelijkenheden.

PREFACE

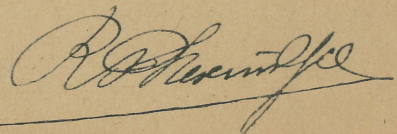
BY PROFESSOR R. P. CLEVERINGA L.L.D.

THE war that our Allies and we have just closed, was but partly waged at the fronts ; not less was it fought in the workshops behind the lines, and in the houses, farms and fields of the occupied territories and of the battle-grounds. It knew numerous aspects and hence knew numerous forms of sacrifices and distress : those of the battlefield, but also those of the torn families, of those hunted and pursued, of those driven from home and robbed, of the plotted conspiracies, of the difficult life of hiding, and then those of the prisons and concentration-camps and the places of the firing-squads. Nothing of these may be underrated and nothing may be omitted from memory ; but therefor it must be possible to discern it.

This is not always easy. Who lived through the war only on his own side of the front, can with difficulty get a right sense of the life of continual suffering and struggle amidst hostile forces that struck as a struggle of Laocoon with the serpents ; and he who has never, behind moats, walls, watch-towers and barbed wire, endured the bodily and spiritual horrors of the conditions prevailing there, can often with difficulty get the right sense of them afterwards. One hears and reads about them, but words, however well chosen they may be, usually are behind reality. They approach it, but are only a partial and imperfect reflection of it. In the sound of the words thousandfold reality is converted into standard notions that however richly and skilfully selected, are yet limited in number ; with every deficiency of interpretation of it. For the right understanding of what they are to express, an appeal must be made on the imagination of him for whom they are intended. If this fails, they threaten to be misconstrued ; and a wrong attitude, on occasion, is the consequence. He who fought or endured the war in a free country, has been still farther removed from the baseness of the enemy. His idea of him is incompleter ; he has learnt less to read through him. Reports of other people cannot always remedy this lack of experience efficaciously. He who himself was spared deprivation of liberty and threat of life in camp and cell, will sometimes fare likewise as regards a "Konzentrationslager" (concentration-camp).

The hand of the clever artist may do beneficial work here. The sketches by Pieck, in 1941 my sympathetic and brave neighbour in Wing C in the prison of Scheveningen, later on one of the leading persons with the secret mutual organization in "Buchenwald", which made self-liberation and an orderly transition possible, are more striking and more poignant than many stories put together. Who puts them before him, approaches the reality of the "Nazi-culture" more clearly. He stands face to face with it. He will, if he does not wilfully close his eyes, have to understand what happened over there and of what nature the driving and the more or less readily cooperating forces were. Insofar as anybody who did not see or experience it himself, can understand it.

It will make him shrink from the misery suffered. It will warn him, should he be inclined to forget too lightly. And it will rouse, support and enhance his respect for the many of those who, as long as their strength lasted, did not falter, remained unbroken in mind and fearless ; till they were crushed by him who was in every respect inferior to them except in his lust for torture and brute force ; or till they returned home, chastened and as free people, in order to become with their kith and kin and fellow-citizens the bearers of a new and better society that will be freed of Teutonic taints and brutalities.

INHOUD

EN BESCHRIJVING

Omslag	(voorzijde) : ..Monsieur le Ministre."
Omslag	(achterzijde) : ..In de steengroeve."
Pagina	1 : Titelpagina.
"	2 : Voorwoord (Nederlandsch).
"	3 : Voorwoord (Engelsch).
"	4 : Inhoud en beschrijving.
"	5 : ..Het onbereikbare."
Pagina's	6 en 7 : ..Wagentrekkende Joden" (in de eeuw van den motor).
"	8 en 9 : ..Op den weg naar het hospitaal."
"	10 en 11 : ..Interieur van een barak in het kleine lager." (Het kleine lager was quarantaine- en doorgangslager. In elke barak leefden, aten, sliepen en stierven 1500 saamgeperste menschen.)
"	12 en 13 : ..Russische medegevangenen."
"	14 en 15 : ..Joden."
Pagina	16 : ..Aardappelschillenbuit" (ondanks het verbod om door slechten bodem geïnfecteerde aardappelschillen te eten).
"	17 : ..Zoo leefden zij naast dooden" (het rooken van gevonden peukjes en het uitschrappen van gamellen waren bevoorrechte genietingen naast de nog niet afgehaalde dagelijksche lijken en stinkende „groeven" buiten het blok in het „kleine lager").
Pagina's	18 en 19 : ..Zij, die nog bewogen" (geëvacueerde gevangenen uit het Oostfrontgebied kwamen in niet voor te stellen conditie, na drie weken open spoorwegtransport, met bevroren ledematen, uitgemergeld aan. Op elke 1500 in Buchenwald aankomenden, waren ongeveer 500 lijken direct op het station, verder ± 200 „die nog bewogen". Deze werden op een handkar door gevangenen vervoerd naar een barak, waar ze vaak den nacht niet meer haalden.)
Pagina	20 : ..Oedeem."
"	21 : ..Wachtend voor het hospitaal."
Pagina's	22 en 23 : ..Interieur van een barak in het „grootte lager" (waar de vast tot Buchenwald behorende gevangenen in veel betere conditie dan in het z.g. kleine-, doorgangs- en quarantaine-lager leefden).
Pagina	24 : ..Achter prikkeldraad."
"	25 : ..Zoo waren alle dagen" (zonder onderbroek en sokken, 's ochtends in de nog niet gedroogde kleeren, elken dag opnieuw).
Pagina's	26 en 27 : ..Sneeuw in het „grootte lager"."
Pagina	28 : ..Buiten in het „kleine lager" (vaak even humoristisch als dramatisch was het groteske aspect van deze met dekens en vodden gekleede menschen).
"	29 : ..Den arbeid ontweken" (verstopt in een of ander hoekje vond men altijd wanhopigen, die zich aan het werk trachtten te onttrekken).
"	30 : ..Arbeidscommando rukt uit."
"	31 : ..Sneeuw in het „kleine lager"."
"	32 : ..In het hospitaal."

CONTENTS

AND DESCRIPTION

Wrapper (front) :	"His Excellency the Minister."
Wrapper (back) :	"In the quarry."
Page	1 : Title-page.
"	2 : Preface (Dutch).
"	3 : Preface (English).
"	4 : Contents and description.
"	5 : "The unattainable."
Pages	6 and 7 : "Jews before the car" (in the age of the motor).
"	8 and 9 : "On the way to the hospital."
"	10 and 11 : "Interior of a hut in the "small camp"." (The small camp was a quarantine and transit-camp. In each hut there lived, ate, slept and died 1500 people crowded together.)
"	12 and 13 : "Russian fellow-prisoners."
"	14 and 15 : "Jews."
Page	16 : "Booty of potato-peelings" (in spite of the prohibition to eat the peelings of potatoes infected by the bad soil).
"	17 : "Thus they lived beside the dead" (smoking found stumps and scraping out mess-kits were special pleasures enjoyed beside the daily corpses not yet removed and the evil-smelling "pits" outside the block in the "small camp").
Pages	18 and 19 : "Those who still stirred" (evacuated prisoners from the East-front area arrived in a condition beyond imagination, after a three weeks' transport in open railway-trucks, with frozen limbs, emaciated. Out of every 1500 people arriving at Buchenwald, about 500 lay dead immediately on the platform already; further there were about 200 "who still stirred". Those were conveyed in a handcart by prisoners to a hut, where they often did not even live till the night).
Page	20 : "Oedema."
"	21 : "Waiting before the hospital."
Pages	22 and 23 : "Interior of a hut in the "large camp" (where the prisoners belonging permanently to Buchenwald lived in much better conditions than in the so-called small-, transit- and quarantine-camp).
Page	24 : "Behind barbed wire."
"	25 : "So was every day" (without drawers and socks, in the morning in the clothes that were not yet dry, every day anew).
Pages	26 and 27 : "Snow in the "large camp"."
Page	28 : "Out of doors in the "small camp" (the grotesque sight of these people dressed in blankets and rags was often at once humoristic and tragic).
"	29 : "Shirking work" (hidden in one or other corner there were always found desperate people who tried to withdraw from work).
"	30 : "The labour-command march out."
"	31 : "Snow in the "small camp"."
"	32 : "In the hospital."